

Sygn. akt IX Ka 845/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogna Kuczyńska

Sędziowie: SSO Aleksandra Babilon- Domagała (spr.)

SSO Anna Szeliga

Protokolant: protokolant sądowy Anna Wołowicz - Piłat

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Andrzeja Kędziory

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 roku

sprawy **M. K.**

oskarżonego o przestępstwo z art.178 a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sandomierzu

z dnia 24 kwietnia 2014 roku sygn. akt II K 702/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od oskarżonego M. K. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów sądowych należnych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IX Ka 845/14

UZASADNIENIE

M. K.oskarżony został o to, że w dniu 20.08.2013r., w S.na ul. (...), woj. (...)znajdując się w stanie nietrzeźwości wynik I - 1,08 mg/l, II – 1,24 mg/l, III – 1, 22mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził pojazd mechaniczny marki K.nr rej. (...)w ruchu lądowym tj. o czyn z art. 178a§1kk.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Sandomierzu z dnia 24 kwietnia 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II K 702/13 oskarżony M. K. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, stanowiącego występki z art. 178a§1kk i za to na podstawie art. 178a§1kk i art. 33§1 i 3kk wymierzono mu karę grzywny w liczbie 50 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20zł. Nadto na podstawie art. 42§2kk i art. 43§1kk orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, zaś w oparciu o treść art. 63§2kk na poczet wskazanego środka karnego zaliczono okres zatrzymania oskarżonemu prawa jazdy od dnia 20 sierpnia 2013 roku. Sąd Rejonowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 380zł tytułem kosztów sądowych.

Apelację od przedmiotowego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, który zaskarżył go w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym. Kwestionowanemu orzeczeniu zarzucił rażącą surowość orzeczonego środka karnego w postaci zakazu

prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat poprzez przyjęcie, iż kara ta jest dostosowana do stopnia winy oskarżonego, a także spełnia cele zapobiegawcze i wychowawcze w odniesieniu do niego oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Wobec tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym poprzez orzeczenie tytułem tego środka zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres jednego roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja obrońcy oskarżonego jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Podkreślić trzeba, że Sąd I instancji przeprowadził postępowanie zgodnie z wyrażoną w art. 4 k.p.k. zasadą obiektywizmu. Badał i uwzględniał bowiem okoliczności przemawiające zarówno na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego. Ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji są prawidłowe i prawdziwe (art. 2 § 2 k.p.k.), zaś materiał dowodowy leżący u podstaw tych ustaleń kompletny (art. 410 k.p.k.). Zgromadzone dowody ocenione zostały w sposób swobodny (art. 7 k.p.k.), nie zaś dowolny. Wszystkie ustalenia stanu faktycznego mają swoje odzwierciedlenie w zgromadzonych i wszechstronnie przeanalizowanych dowodach. Ocena tych dowodów uwzględnia kryteria obiektywne, a więc zasady logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, nie wykazuje błędów natury logicznej ani faktycznej. Ocena ta poddaje się także kontroli procesowej (odwoławczej), gdyż organ sądowy w uzasadnieniu wyroku należycie umotywował w tym względzie swoje stanowisko.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego sąd meriti wyprowadził właściwe wnioski co do winy oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu przestępnego. Nie budzi zastrzeżeń przyjęty opis tego czynu i jego kwalifikacja prawna (art. 178a § 1 k.k.), jak również rodzaj i rozmiar zastosowanej sankcji karnej.

Poczyniona przez Sąd Okręgowy analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż zarzuty podniesione w wywiedzionym środku zaskarżenia są nietrafne i stanowią w istocie niczym nie popartą polemikę z zaprezentowaną przez Sąd Rejonowy oceną zgromadzonych dowodów, prawidłowo poczynionymi przez ten Sąd ustaleniami faktycznymi, a finalnie zastosowaną wobec oskarżonego reakcją karną.

O rażącej niewspółmierności środka karnego można mówić jedynie wówczas, gdy środek orzeczony przez sąd w sposób oczywisty, wyraźny, a więc rażący odbiega od tego, który należałoby orzec prawidłowo stosując dyrektywy wymiaru kary ujęte w przepisie art. 53 k.k. Ze środkiem karnym rażąco niewspółmiernym mamy do czynienia, gdy sąd rozstrzygając o takim środku nie uwzględnił wszystkich okoliczności wiążących się z poszczególnymi dyrektywami wymiaru środka karnego lub też nie uwzględnił ich wpływu na orzekany środek w wystarczającym stopniu.

Określając wymiar środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych sąd mieć musi na względzie stopień niebezpieczeństwa dla ruchu drogowego, jaki sprawca przedstawia na tle konkretnych okoliczności przypisanego mu czynu. Ratio legis zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych stanowi zatem wykluczenie z ruchu drogowego takich kierowców, którzy wykazali, iż zagrażają bezpieczeństwu w komunikacji. Orzeczenie tego środka w najniższym ustawowym wymiarze uzasadnione pozostaje wyłącznie w sytuacji, gdy okoliczności popełnionego przestępstwa pozostają wyjątkowo łagodzące, w tym zwłaszcza stopień nietrzeźwości sprawcy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej z całą stanowczością stwierdzić należy, iż podniesiony przez skarżącego zarzut uznać należy za chybiony. Orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, przy dopuszczalnym wymierzeniu go w przedziale od 1 roku do 10 lat, uznać należy za ukształtowanie tego środka karnego w dolnych granicach zagrożenia ustawowego. Jakkolwiek uzasadnienie Sądu Rejonowego co do rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego jest nader lakoniczne, to jednak zasadnie Sąd ten przyjął, iż z uwagi na znaczny stopień nietrzeźwości oskarżonego wadliwym byłoby orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w najniższym możliwym rozmiarze. Jak już bowiem wyżej wskazano, tego rodzaju postąpienie dopuszczalne jest jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, przy stwierdzeniu

licznych okoliczności łagodzących. Wbrew twierdzeniom skarżącego rozmiar orzeczonego przez Sąd a quo środka karnego nie jest niewspółmierny do stopnia zawinienia podsądnego, który na kanwie sprawy niniejszej ocenić należało jako wysoki, skoro nie wstąpiły żadne okoliczności go umniejszające. Oskarżony jest osobą zdrową, nie był zmotywowany żadnymi zewnętrznymi okolicznościami, które zmuszałyby go do postąpienia sprzecznego z prawem, a rozpoznawalność bezprawności takowego czynu jawi się jako oczywista. Sąd wziął również pod uwagę jako okoliczność łagodzącą fakt, iż oskarżony nie był uprzednio karany. Niezrozumiałe są również twierdzenia skarżącego, iż przestępstwo jakiego dopuścił się oskarżony nie jest szczególnie niebezpieczne i nie wymaga surowej odpłaty. Jest to pogląd oczywiście niesłuszny o czym zresztą świadczy fakt, iż nie został on w żaden sposób umotywowany przez obrońcę oskarżonego. Mając na uwadze fakt, iż przestępstwo stypizowane w art. 178a§1kk jest przestępstwem formalnym, a co za tym idzie nie jest wymagane powstanie jakiegokolwiek szkody, bezzasadnym jest powoływanie się na to, iż rozmiar takowej jest niewielki. Okolicznością relevantną przy przestępstwie tego rodzaju jest stopień zagrożenia jaki oskarżony swym zachowaniem stworzył, a ten ocenić należy jako znaczny. Fakt, iż M. K. dopuścił się zarzucanego czynu chcąc przeparkować samochód istotnie ma wpływ na jego stopień społecznej szkodliwości, jednak nie taki, ażeby można było go określić jako nieznaczny. Jak bowiem zauważył Sąd Rejonowy ul. (...) jest ulicą, przy której zlokalizowane są liczne bloki i na ulicy tej odbywa się ruch pojazdów. Zachowanie oskarżonego stwarzało więc potencjalnie niebezpieczeństwo w komunikacji.

Stwierdzić nadto należy, iż jakkolwiek postawa oskarżonego w toku postępowania, polegająca na przyznaniu się do winy i jego nieutrudnianiu winna być oceniana na korzyść oskarżonego, to jednak zaważyć należy, iż zachowania M. K. nie można ocenić jako takiego. Jego przyznanie się do winy miało jedynie charakter formalny, skoro w złożonych wyjaśnieniach wskazywał, iż alkohol spożywał dnia poprzedniego ok. godz. 18-19.00 oraz tuż po zdarzeniu. Tym samym oskarżony w istocie kwestionował fakt, iż w momencie uderzenia w pojazd sąsiada znajdował się w stanie nietrzeźwości. Nadto oskarżony po przyjeździe funkcjonariuszy Policji odmówił poddania się badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Reasumując zachowanie oskarżonego w toku procesu w żadnej mierze nie przemawia za tym, ażeby mogło w sposób korzystny wpłynąć na zastosowaną wobec niego reakcję karną.

Wskazać nadto należy, iż powołane przez skarżącego okoliczności takie jak fakt, iż oskarżony jest jednym żywicielem rodziny, ma na utrzymaniu dwójkę małoletnich dzieci, na skutek orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych nie posiada aktualnie stałego zatrudnienia i utrzymuje się jedynie z prac dorywczych, nie należą do kategorii okoliczności, w kontekście których należałoby stwierdzić, że sąd I instancji orzekł rażąco niewspółmiernie surowy i niezasłużony czynem oskarżonego środek karny. W dalszym wszak ciągu na plan pierwszy wysuwają się okoliczności popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu przestępstwa i stworzone przez niego realne zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym, które jest tego rodzaju, że wymaga ochrony społeczeństwa przez czas stosowania środka karnego przed możliwością ponowienia przez oskarżonego takich postępień. Nadto oczywistym jest, iż konsekwencje swego zachowania oskarżony winien był przewidzieć zanim dopuścił się przypisanego mu czynu.

Reasumując, skoro ratio legis orzekania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych stanowi wykluczenie z ruchu drogowego takich kierowców, którzy wykazali, że zagrażają bezpieczeństwu w komunikacji, to trafnie Sąd Rejonowy postąpił gdy ustalając okres obligatoryjnego do orzeczenia środka karnego na 2 lata, baczyl na ustalony w sprawie stopień nietrzeźwości oskarżonego i stworzony przez niego stopień zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Przy uwzględnieniu stopnia nietrzeźwości oskarżonego stworzył on realne zagrożenie dla życia, zdrowia innych uczestników ruchu drogowego. W tej sytuacji, nie można uznać aby środek karny orzeczono na poziomie który razi, nie tylko w ujęciu prawnym, ale i z punktu widzenia obiektywnego obserwatora, swoją niesprawiedliwością i surowością z racji nieadekwatności do okoliczności czynu.

Wobec powyższego, przy jednoczesnym braku okoliczności, które należałoby uwzględnić z urzędu (art. 439kpk, art. 440kpk, art. 455kpk), Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok jako trafny utrzymał w mocy, uznając jednocześnie apelację za oczywiście bezzasadną (art. 437§1kpk oraz art. 457§2kpk).

Z kolei mając na uwadze, iż oskarżony M. K. jest osobą zdrową, osiągającą dochód 800zł z tytułu prac dorywczych, Sąd Okręgowy uznał, iż będzie on w stanie uiścić koszty sądowe za postępowanie odwoławcze zwłaszcza, iż koszty te

nie są znaczne. Wobec powyższego, na podstawie art. 627kpk w zw. z art. 636§1kpk zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50zł tytułem wskazanych kosztów, na które złożyło się 30zł opłaty [art. 11 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. DZ. U. z 1983r., Nr 49, poz. 223 ze zm.)] oraz 20zł tytułem ryczałtu za doręczenia w postępowaniu odwoławczym [§1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz.U.03.108.1026)].

SSO A. Babilon - Domagała SSO B. Kuczyńska SSO A. Szeliga